

CIMS NEWS CARE & CURE

Price : ₹ 5/- www.cims.org

Volume-15 | Issue-165 | April 25, 2024

હાર્ટ એટેકની ચેતવણીના સંકેતો

ડૉ. વિપુલ કપૂર

**MD, DNB (Gen. Medicine),
DNB (Cardiology), MNAMS, FESC**
કન્સલ્ટન્ટ ઈન્ટરવેન્શનલ કાર્ડિયોલોજિસ્ટ
+91-9824099848
vipul.kapoor@marengoasia.com

તમને ખબર છે કે લગભગ ૫૦% લોકોમાં હૃદયની બિમારીના પહેલા જ લક્ષણ વખતે સીધો હાર્ટ એટેક જ આવે છે? હાર્ટ એટેક દરમિયાન ૨૫ % લોકો ડોક્ટર સુધી પહોંચે તે પહેલા જ મૃત્યુ પામતા હોય છે. હાર્ટ એટેક એક ભયાનક અનુભવ છે, છતાં તમે હાર્ટ એટેકના સંકેતો સમજી લો અને ક્યા પગલાં લેવા તે જાણો તો તમે કદાચ તમારું જીવન બચાવી શકો છો. હાર્ટ એટેક વખતે હૃદયની કોઈ ધમનીમાં ગંદાઈ ગયેલો ભાગ (ક્લોટ) અચાનક હૃદય સુધી પહોંચતો લોહીનો પૂરવઠો અટકાવી દે છે અને થોડી જ વારમાં હૃદયના સ્નાયુઓ મૃત થવા લાગે છે. ટેકનિકલી તેને માયોકાર્ડિયલ ઇન્ફાર્ક્શન કહે છે, એટલે કે હૃદયના સ્નાયુઓનું મોત. -સારવાર વગર જેમ વધુ સમય પસાર થાય તેમ વધારે નુકસાન થાય છે. હાર્ટ એટેક દરમિયાન જે ભાગ મૃત્યુ પામે છે તે ફરી ઉગતો નથી કે તેને રિપેર કરી શકાતો નથી.

સદનસીબે, ગઠ્ઠા (ક્લોટ)ને ઓગાળી નાખતી દવાઓ અને ધમનીને - ખોલતી અન્ય સારવાર જેમ કે એજિયોપ્લાસ્ટી (જેના પછી ઘણી વાર-સ્ટેન્ટ દાખલ કરવામાં આવે છે જે પ્રોસિઝર પછી પણ ધમનીને ખુલ્લી રાખવામાં મદદ કરે છે.) ઉપલબ્ધ હોવાથી તે હાર્ટ એટેકને પહેલેથી અટકાવી શકે છે. લક્ષણો જોવા મળે પછી તરત જ લેવામાં આવતી આ -સારવારથી હૃદયને થતું નુકસાન અટકાવી શકાય છે અથવા મર્યાદિત કરી શકાય છે. તેને જેટલી ઝડપથી શરૂ કરવામાં આવે તેટલું જ વધારે ફાયદો થશે અને સંપૂર્ણ રિકવરીની શક્યતા વધી જશે.

હાર્ટ એટેકના સંકેતો -

- **છાતીમાં દુખાવો:** મોટા ભાગના હાર્ટ એટેકમાં છાતીના મધ્ય ભાગમાં દુખાવો થાય છે જે કેટલીક મિનિટોથી વધારે ચાલે છે અથવા દુખાવો ચાલુ અને બંધ થયા કરે છે. આ દુખાવામાં અણગમતું દબાણ, ભીંસ અનુભવવી, શરીરના ઉપરના ભાગમાં અન્ય ભાગોમાં મુશ્કેલીનો અનુભવ થાય છે. એક અથવા બંને હાથ, અથવા પીઠ, ગરદન, જડબા કે પેટમાં મુશ્કેલીનો અનુભવ થતો હોય તેવા લક્ષણ પણ હોઈ શકે.
- **શ્વાસ લેવામાં તકલીફ:** છાતીમાં દુખાવાની સાથે ઘણી વખત આ લક્ષણ જોવા મળે છે. જોકે છાતીમાં દુખાવા અગાઉ પણ આ લક્ષણ જોવા મળી શકે છે.
- **અન્ય સંકેતો:** ઠંડો પરસેવો વળવો, માથું હળવું થઈ ગયું હોય તેવું લાગે, ચક્કર આવે.

આગળનું આયોજન

હાર્ટ એટેક આવે તો તમે શું કરશો તે માટે પહેલેથી એક યોજના ઘડો. તેનાથી તમારો સમય બચશે અને તમને એક જીવન બચાવવામાં મદદ કરી શકશે. આગળનું આયોજન કરવા નીચે મુજબ કરો.

- તમારા હાર્ટ એટેકના જોખમ વિશે તથા તેને ઘટાડવા શું કરી શકાય તે માટે ડોક્ટર સાથે વાત કરો
- ખાસ કરીને એસ્પિરિન અને નાઇટ્રોગ્લિસેરિનના ઉપયોગ વિશે પૂછો.
- તમારા ડોક્ટર, પરિવારના સભ્યો, મિત્રો, સહકર્મચારીઓ સાથે હાર્ટ એટેકના લક્ષણો અને ઝડપથી પગલાં લેવાના મહત્ત્વ વિશે વાત કરો. હાર્ટ એટેક આવે તો શું કરવું તે જાણવાથી તમારું કે બીજાનું જીવન બચાવી શકાય છે.

કોને જોખમ છે

ઘણા લોકો માને છે કે હાર્ટ એટેક માત્ર પુરુષોની સમસ્યા છે, પરંતુ યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સમાં હૃદયની બિમારી એ પુરુષો અને મહિલાઓના સૌથી વધુ જીવ લેતી બીમારી છે. પુરુષોમાં ૪૫ વર્ષની વય પછી હાર્ટ એટેકનું જોખમ નોંધપાત્ર રીતે વધી જાય છે. મહિલાઓમાં મેનોપોઝ પછીના વર્ષોમાં (સામાન્ય રીતે ૫૦ વર્ષની વય બાદ હાર્ટ એટેકનો ખતરો નોંધપાત્ર રીતે વધી જાય છે.) જોકે, યુવાન સ્ત્રી- પુરુષોને પણ હાર્ટ એટેક આવી શકે છે.

વય ઉપરાંત હાર્ટ એટેકનું જોખમ વધારતા પરિબળો નીચે પ્રમાણે છે:

- અગાઉનું હાર્ટ એટેક અથવા કોરોનરી ધમનીઓ ખોલવાની પ્રોસિઝર.
- વહેલી ઉંમરે હૃદયની બીમારીઓનો પારિવારિક ઇતિહાસ.
- ૫૫ વર્ષની વય પહેલા પિતા અથવા ભાઈનું નિદાન થયું હોય.
- ૬૫ વર્ષની વય પહેલા માતા અથવા બહેનનું નિદાન થયું હોય.
- ડાયાબિટીસ મેલિટસ
- હાઇ બ્લડ કોલેસ્ટરોલ
- હાઇ બ્લડ પ્રેશર
- સિગરેટનું સેવન
- વધારે પડતું વજન
- શારિરીક નિષ્ક્રિયતા

તમે ઉપર જણાવ્યા મુજબના એક કે વધારે પરિબળ ધરાવતા હોવ તો - તમારા માટે હાર્ટ એટેકનું જોખમ કઈ રીતે ઘટાડવું તે જાણવા તમારા હેલ્થકેર પ્રોવાઇડરને મળો.

તમને હાર્ટ એટેક છે કે નહીં તે જાણવા માટેના ટેસ્ટ

- ઇલેક્ટ્રોકાર્ડિયોગ્રામ અને ઇકોકાર્ડિયોગ્રાફી
- લોહીના પરીક્ષણો
- ન્યુક્લિયર સ્કેન
- કોરોનરી એન્જિયોગ્રાફી

કોરોનરી આર્ટરી બાયપાસ ગ્રાફ્ટ (CABG) સર્જરી

ડૉ. ધવલ નાયક

MS (Gold Medalist), DNB (CTS)

Fellow RPSH (Sydney)

કાર્ડિયાક અને હાર્ટ-લંગ ટ્રાન્સપ્લાન્ટ સર્જન

+91-90991 11133

dhaval.naik@cims.me

કોરોનરી આર્ટરી બાયપાસ ગ્રાફ્ટિંગ (CABG) એ એક સર્જિકલ પ્રોસિજર છે, જે ગંભીર કોરોનરી આર્ટરી ડિસીઝ (CAD) ધરાવતા વ્યક્તિઓમાં હૃદયમાં રક્ત પ્રવાહને સુધારવા માટે થાય છે. CABG દરમિયાન, સર્જન અવરોધિત અથવા સાંકડી કોરોનરી ધમનીઓને બાયપાસ કરવા માટે શરીરના અન્ય ભાગ, સામાન્ય રીતે છાતી અથવા પગમાંથી સ્વસ્થ રક્તવાહિનીઓનો ઉપયોગ કરે છે. આ અવરોધિત વિસ્તારોને બાયપાસ કરીને હૃદયના સ્નાયુમાં લોહીના પ્રવાહ માટે નવા માર્ગો બનાવે છે.

CABGની ભલામણ સામાન્ય રીતે એકસાથે ઘણી કોરોનરી ધમનીઓમાં નોંધપાત્ર અવરોધો ધરાવતી વ્યક્તિઓ માટે કરવામાં આવે છે અથવા જેમણે દવાઓ અથવા એન્જિયોપ્લાસ્ટી જેવી અન્ય સારવારનો સારો પ્રતિસાદ આપ્યો નથી તેમના માટે હોય છે. આ સર્જરી છાતીમાં દુખાવો (એન્જાઇના) દૂર કરી શકે છે, હૃદયરોગના હુમલાનું જોખમ ઘટાડી શકે છે અને સમગ્ર હૃદયની કામગીરીમાં સુધારો કરી શકે છે.

આ પ્રોસિજર સામાન્ય રીતે એનેસ્થેસિયા આપી કરવામાં આવે છે અને તેમાં હૃદય સુધી પહોંચવા માટે છાતીમાં ચીરો કરવામાં આવે છે. તેના પછી સર્જન રક્ત વાહિનીમાં ગ્રાફ્ટ કરે છે, જેમ કે આંતરિક ધમની અથવા પગમાંથી નસ, અને એક છેડો એરોટા સાથે અને બીજો છેડો અવરોધની બહાર કોરોનરી ધમની સાથે જોડે છે. આ રક્તને ધમનીના અવરોધિત અથવા સાંકડા ભાગને બાયપાસ કરવાની મંજૂરી આપે છે.

કોરોનરી આર્ટરી બાયપાસ ગ્રાફ્ટિંગ (CABG)ના ફાયદાઓમાં નીચેનાનો સમાવેશ થાય છે:

1. હૃદયમાં રક્ત પ્રવાહમાં સુધારો
2. છાતીમાં દુખાવો અને શ્વાસ લેવામાં તકલીફ જેવા લક્ષણોમાંથી રાહત
3. હાર્ટ એટેક અને અન્ય ગંભીર કાર્ડિયોવેસ્ક્યુલર ઘટનાઓનું જોખમ ઘટાડે છે
4. હૃદયના એકંદર કાર્યમાં સુધારો
5. લાંબા ગાળાના અસ્તિત્વમાં સુધારો
6. બાયપાસ કલમોની ટકાઉપણું
7. શસ્ત્રક્રિયા પછી તંદુરસ્ત જીવનશૈલીમાં ફેરફાર કરવા માટેની સંભવિતતા

CABGના પ્રકારો શું છે?

CABG વિવિધ પદ્ધતિઓ દ્વારા કરી શકાય છે.

બીટીંગ હાર્ટ (ઓફ-પંપ) CABG: આ સૌથી સામાન્ય પ્રથા છે જ્યાં સર્જનો પ્રોસિજર કરતી વખતે હૃદય ધબકતું રહેશે. આ પ્રકારની સર્જરીમાં રક્તસ્રાવ અને અન્ય ગૂંચવણોની શક્યતા ઓછી હોય છે.

ઓન-પંપ CABG: ક્યારેક-ક્યારેક, શરીરની સ્થિતિ આ હાર્ટ સર્જરી કરી શકાતી નથી. તે કિસ્સાઓમાં, સર્જનો હૃદયને રોકવા અને પ્રોસિજર કરવા માટે હાર્ટ લંગ મશીનનો ઉપયોગ કરે છે. આ પ્રકારની સર્જરીમાં રક્તસ્રાવ અને અન્ય ગૂંચવણોની શક્યતા ઓછી હોય છે.

મિનિમલ ઇન્વેસિવ CABG: અમુક કિસ્સાઓમાં, CABG છાતીની ડાબી બાજુએ આગળના ભાગમાં નાના ચીરા દ્વારા કરી શકાય છે. કેસો પસંદ કરવાના માપદંડ ખૂબ જ કડક હોવા જોઈએ કારણ કે આ મોડલિટીનું લાંબા ગાળાનું પરિણામ હજુ એટલું સ્પષ્ટ નથી.

ટોટલ આર્ટરીઅલ (LIMA-RIMA) CABG: CABGમાં બાયપાસ સામગ્રી તરીકે ઉપયોગ કરવા માટે આંતરિક સ્તનધારી ધમનીઓ શ્રેષ્ઠ માર્ગ માનવામાં આવે છે. વારંવાર, આ બે ધમનીઓનો ઉપયોગ કરીને બહુવિધ બાયપાસ કરી શકાય છે. જો કે, આ ટેકનિક પસંદ કરતા પહેલા અનેક પરિબલોને ધ્યાનમાં લેવાની જરૂર છે જેમ કે ઉંમર, ડાયાબિટીસ, સ્થૂળતા, ફેફસાની સ્થિતિ, વગેરે.

CABG સર્જરી કેટલી સલામત છે?

કોરોનરી આર્ટરી બાયપાસ ગ્રાફ્ટિંગ (CABG) સર્જરી એ પ્રમાણમાં પ્રમાણભૂત અને વ્યાપકપણે કરવામાં આવતી પ્રોસિજર છે, ખાસ કરીને વૃદ્ધ વસ્તી ધરાવતા દેશોમાં અને કોરોનરી આર્ટરી ડિસીઝ (CAD)નો ઊંચો વ્યાપ છે. CABG સર્જરીની અસરકારકતા બદલાઈ શકે છે બદલાઈ શકે છે. તબીબી વ્યવસ્થાપનમાં પ્રગતિ અને પર્ક્યુટેનિયસ કોરોનરી ઇન્ટરવેન્શન (PCI) જેવા ન્યૂનતમ આક્રમક હસ્તક્ષેપોને કારણે તે સમય જતાં બદલાઈ શકે છે.

એકંદરે, ગંભીર CAD ધરાવતા વ્યક્તિઓ માટે CABG સર્જરી એ એક નિર્ણાયક સારવાર વિકલ્પ છે, અને તે સફળ પરિણામોના લાંબા ઇતિહાસ સાથે સારી રીતે સ્થાપિત પ્રક્રિયા છે. દરેક દર્દીની સ્થિતિ માટે સૌથી યોગ્ય અને અસરકારક સારવાર પૂરી પાડવા માટે CABG લેવાનો નિર્ણય વ્યક્તિગત રીતે લેવામાં આવે છે.

કોઈપણ શસ્ત્રક્રિયાની જેમ, CABG સાથે સંકળાયેલા જોખમો છે, જેમાં ચેપ, રક્તસ્રાવ, સ્ટ્રોક અને એનેસ્થેસિયા સંબંધિત ગૂંચવણોનો સમાવેશ થાય છે. જો કે, ગંભીર કોરોનરી ધમની બિમારી ધરાવતા ઘણા લોકો માટે, CABG ના લાભો જોખમો કરતાં વધી જાય છે, જે હૃદયની તંદુરસ્તી અને આયુષ્યમાં સુધારો કરે છે.

CABGથી રિકવરીમાં સામાન્ય રીતે ઘણા દિવસોથી એક અઠવાડિયા સુધી હોસ્પિટલમાં રોકાણનો સમાવેશ થાય છે, ત્યારબાદ રિહેબ અને જીવનશૈલીમાં ફેરફારનો સમયગાળો આવે છે. મોટાભાગના લોકો CABG કરાવ્યા બાદ તેમના લક્ષણો અને જીવનની ગુણવત્તામાં નોંધપાત્ર સુધારો અનુભવે છે.

પાર્કિન્સનથી ડરો નહીં, એનાથી લડો.

ડૉ. ચિરાગ સોલંકી

ડૉ. નરેન્દ્ર બારડ

વર્લ્ડ પાર્કિન્સન ડે અને વર્લ્ડ પાર્કિન્સન જાગૃતતા મહિના નિમિત્તે, મૈરિંગો સિમ્સ હોસ્પિટલના પાર્કિન્સન રોગના નિષ્ણાંતોનો ખાસ સંદેશ : પાર્કિન્સનથી ડરો નહીં, એનાથી લડો.

11th એપ્રિલ આખી દુનિયામાં વર્લ્ડ પાર્કિન્સન ડે અને એપ્રિલ મહિનો વર્લ્ડ પાર્કિન્સન જાગૃતતા મહિના તરીકે ઉજવવામાં આવે છે. સાદી ભાષામાં આ બીમારી કમ્પવા કે કમ્પવાતની બીમારી તરીકે ઓળખાય છે. આ નામ આ બીમારીના એક લક્ષણ tremor એટલે કે ધ્રુજારીના નામ પરથી આવ્યું છે.

પાર્કિન્સનનું જો યોગ્ય સમય પર નિદાન થઈ જાય તો એના મોટા ભાગના લક્ષણો પર આપણે કાબુ મેળવી શકીએ છીએ. તો ચાલો સૌ સાથે મળીને પાર્કિન્સનને સમજવાનો પ્રયત્ન કરીએ.

પાર્કિન્સન શું છે ?

પાર્કિન્સન એક મગજની બીમારી છે જેમાં મગજના કોષોમાં ડોપામાઈન નામના કેમિકલની ઉણપ થાય છે એના લીધે હલન ચલનને લગતા (મોટર) અને બીજા લક્ષણો (નોન મોટર લક્ષણો) દર્દીમાં દેખાય છે.

પાર્કિન્સનના લક્ષણો ?

A. મોટર (હલનચલન/મૂવમેન્ટને લગતા લક્ષણો) -

1. ધીમાપન એટલે રોજિંદી ક્રિયાઓમાં ધીમું પડી જવું, જેમ કે બેસીને ઉભા થવામાં ટાઈમ લાગવો, પથારીમાં પડખું ફરવામાં ટાઈમ લાગવો, કારમાંથી બહાર આવવામાં ટાઈમ લાગવો, ચંપલ પહેરવામાં તકલીફ થવી, અક્ષરો નાના થવા કે સહી બદલાઈ જવી, વગેરે.

2. હાથ કે પગમાં ધ્રુજારી આવવી.

3. હાથ કે પગ જકડાઈ જવા કે તેની મૂવમેન્ટ ઓછી થઈ જવી કે ચાલતા હોય, ત્યારે એક બાજુના હાથની મૂવમેન્ટ ઓછી થવી.

4. ચાલવામાં બેલેન્સ ના રહેવું કે ચાલતા-ચાલતા પગ જમીનમાં ચોંટી જવા કે અચાનક સ્પીડ વધી જવી.

5. ચહેરાના હાવભાવ ઓછા થવા, આંખોના પલકારા ઓછા થવા.

6. અવાજ સોફ્ટ થઈ જવો કે ધીમો થઈ જવો.

7. ખોરાક ચાવવામાં કે ગળે ઉતારવામાં તકલીફ થવી.

B. નોન મોટર લક્ષણોની વાત કરીએ તો :

1. ખાવા પીવા ની વસ્તુ ઓ ની સ્મેલ ના આવવી.

2. શરીરના અલગ-અલગ ભાગોમાં દુખાવો થવો.

3. મૂડમાં બદલાવ, ડિપ્રેશન, ઉચાટ રહેવો કે કોઈ વસ્તુનો ભ્રમ થવો કે ભાસ થવો.

4. ઊંઘમાં બોલવાની કે હાથ પગ હલાવવાની ટેવ હોવી.

5. લાંબા ટાઈમથી અપચો રહેવો કે કબજિયાત રહેવી .

6. સેક્સને લગતા પ્રોબ્લેમ્સ.

7. પેશાબના પ્રોબ્લેમ્સ જેવા કે પેશાબ લાગે તો રોકી રાખવામાં તકલીફ

8. ભૂલી જવાની તકલીફ કે એક ને એક વસ્તુ વારંવાર રિપીટ કરવાની તકલીફ પાર્કિન્સનનો ઈલાજની વાત કરીએ તો-

દવાઓ - આ બીમારીને કાબૂમાં લેવા માટે ઘણી સારી દવાઓ આવે છે. દવાના ડોઝ પણ તબક્કા પ્રમાણે નક્કી થાય છે. રોગ જેમજેમ આગળ વધે તેમતેમ દવાનો ડોઝ પણ વધારવાની કે ફેરફાર કરવાની જરૂર પડે છે.

સર્જરી - સમય જતાં ૫-૬ વર્ષ પછી મોટાભાગના દર્દીઓમાં દવાની અસર ઓછી થઈ જાય છે ત્યારે DBS (Deep Brain Stimulation) ડીપ બ્રેઈન સ્ટિમ્યુલેશન એટલે કે બ્રેઈન પેસમેકર (pacemaker) ની અને તેના જેવી અન્ય અત્યાધુનિક સારવાર જ એકમાત્ર આશીર્વાદરૂપ વિકલ્પ રહે છે. આ ઉપરાંત લિઝનીંગ (Lesioning) ની સારવાર પણ વિવિધ રીતે કરી શકાય છે જેમાં વિવિધ પદ્ધતિથી મગજના એ ભાગને કાયમ માટે નિષ્ક્રિય કરી દેવામાં આવે છે. DBS અને તેના જેવી અન્ય Stereotactic સર્જરી એક અત્યાધુનિક સારવારનો વિકલ્પ છે. આ સર્જરી એક ફંક્શનલ ન્યુરોસર્જરીના નિષ્ણાંત ન્યુરોસર્જન દ્વારા કરવામાં આવે છે. અત્યાધુનિક ઉપકરણોની સાથે ટીમવર્ક એ સફળતાની ચાવી છે.

ડીપ બ્રેઈન સ્ટિમ્યુલેશન (DBS) આ એક એવી પ્રોસિજર છે જેમાં મગજમાં માત્ર બે નાના હોલ કરીને જ પાતળા વાયર લગાવવામાં આવે છે અને તેમાં દર્દીને મોટે ભાગે બેહોશ પણ કરવામાં આવતા નથી અને તેને છાતીના ઉપરના ભાગે પેસમેકર કે બેટરી સાથે જોડી દેવામાં આવે છે. તેના દ્વારા તમારા મગજમાં સીધા વિદ્યુત પ્રવાહના તરંગો પહોંચાડવામાં આવે છે. એનાથી મગજની કાર્ય પદ્ધતિમાં સુધારો થાય છે અને પાર્કિન્સનના લક્ષણોમાં ખૂબ સુધારો થાય છે.

લિઝનીંગની સારવાર : તેમાં મગજના ચોક્કસ ભાગને કાયમ માટે નિષ્ક્રિય કરી દેવામાં આવે છે જેનાથી લક્ષણોમાં સુધારો થાય છે. મગજના ભાગને નિષ્ક્રિય કરવા માટે ગરમી (heat), radiation, ultrasound તરંગ વગેરેનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.

અંતમાં એટલું જ કહીશું, આ બીમારીમાં પણ બાકીની બીમારીઓ જેવી કે ડાયાબિટીસ કે બીપી ની બીમારી જેમ જો તમે રેગ્યુલર દવાઓ લેતા રહો અને તમારા ડૉક્ટર ને મળતા રહો તો આ બીમારીના મોટા ભાગના લક્ષણોને આપણે કાબુમાં કરી શકીએ છીએ તો ચાલો આપણે સૌ ભેગા મળીને આજના આ વર્લ્ડ પાર્કિન્સન ડે પર સંકલ્પ કરીએ કે આ બીમારીનું વહેલી તકે નિદાન થાય અને સમયસર એનો સાયન્સ પ્રમાણે ઈલાજ થાય જેથી આપણે કે આપણા સ્વજનો ખોટી અફવાઓ થી અને લાલચાઓથી દૂર રહી ઉત્તમ અને ઇન્ડીપેન્ડન્ટ જીવન જીવી શકીએ .

મૈરિંગો સિમ્સ હોસ્પિટલમાં ગુજરાતની પ્રથમ અને સૌથી વધુ અનુભવી Dr Narender Barad, Consultant Neurologist (Parkinson, DBS & Movement Disorder Specialist) અને Dr Chirag Solanki, Lead Neurosurgeonની ટીમ છે અને મૈરિંગો સિમ્સ દ્વારા પાર્કિન્સનના દર્દીઓ માટે સ્પેશિયલ OPD અને તેમની સારવારની સુવિધા પહેલેથી કાર્યરત છે. પાર્કિન્સન સામેની લડતમાં મૈરિંગો સિમ્સ હોસ્પિટલ અને તેની અનુભવી અને સુસજ્જ ટીમ હંમેશા દર્દીઓની સાથે જ છે.

જીવન આપવું : લિવિંગ ડોનર લિવર ટ્રાન્સપ્લાન્ટ

ડૉ. વિકાસ પટેલ

MBBS, MS (General Surgery)
Consultant Liver Transplant and
Hepato-Pancreato-Biliary Surgery
Fellowship in Abdominal Organ
Transplant Surgery (IKDRC-ITS)
+91 99251 41592
marengocims.opd.rec@marengocims.com

ભારતમાં ઘણા લોકોના લિવર ખરેખર નબળા હોય છે, અને તેમને જીવંત રહેવા માટે નવા લિવરની જરૂર પડતી હોય છે. પરંતુ મૃત્યુ પામેલા લોકોના લિવર એટલા સહેલાઈથી મળી શકતા નથી. લિવિંગ ડોનર લિવર ટ્રાન્સપ્લાન્ટ થવાથી ફાયદો થઈ શકે છે. જેમાં એક વ્યક્તિ તેના લિવરનો એક હિસ્સો બીજા કોઈને આપે છે જેને તેની જરૂર હોય છે. ભારતમાં દર વર્ષે, લગભગ 200,000 લોકોને લિવરની સમસ્યાઓ થતી હોય છે. પરંતુ તેમાંથી માત્ર થોડા જ લોકોને નવું લિવર

મળે છે. મૃત્યુ પામેલા લોકોના લિવર હાર્વેસ્ટથી આ સમસ્યા ઉકેલાતી નથી.

લિવિંગ ડોનર લિવર ટ્રાન્સપ્લાન્ટથી આ સમસ્યા ઉકેલી શકાય છે. મૃત્યુ પામેલા વ્યક્તિના લિવરની રાહ જોવાને બદલે, જીવંત અને સ્વસ્થ વ્યક્તિ પાસેથી લિવરનો એક ભાગ મેળવી શકાય છે. આનો અર્થ એ છે કે લીવરની સમસ્યાથી પીડાતા લોકોને વધુ સારા થવા માટે લાંબા સમય સુધી રાહ જોવાની જરૂર નથી.

લિવિંગ ડોનર ટ્રાન્સપ્લાન્ટ ખરેખર મદદરૂપ થઈ શકે તેમ હોવા છતાં, તેમાંથી ઘણા ટ્રાન્સપ્લાન્ટ ભારતમાં થતા નથી. મોટાભાગના લિવર ટ્રાન્સપ્લાન્ટમાં મૃત્યુ પામેલા લોકોના લિવરનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. પરંતુ ઘણા લોકોને નવા લિવરની જરૂર હોય છે, જેથી લિવિંગ ડોનર ટ્રાન્સપ્લાન્ટ થવા ખુબ જરૂરી છે.

લિવિંગ ડોનર ટ્રાન્સપ્લાન્ટના કેટલાક ફાયદાઓ પણ છે. એક એ છે કે નવું લિવર તરત જ કામ કરવાનું શરૂ કરી શકે છે કારણ કે તે જીવંત વ્યક્તિનું હોય છે. જે લોકો ખરેખર બીમાર છે અને નવા લિવર માટે લાંબો સમય રાહ જોઈ શકતા નથી તેમના માટે આ ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ છે.

લિવિંગ ડોનર ટ્રાન્સપ્લાન્ટ્સ વિશે બીજી સારી બાબત એ છે કે નવું લીવર મેળવનાર વ્યક્તિ અને તેના લીવરનો ભાગ આપનાર વ્યક્તિ બંને ઝડપથી સાજા થઈ શકે છે. એ એટલા માટે છે કારણ કે સર્જરી પછી બંને લોકોમાં લીવર તેના સામાન્ય કદમાં પાછું વધે છે.

તમારા લિવરનો ભાગ એવી વ્યક્તિને આપવો કે જેને તેની જરૂર હોય તે ખરેખર ખુબ સારી વાત છે. આ એવી વ્યક્તિને જીવનની ભેટ આપવા જેવું છે જેને તેની ખરેખર જરૂર છે. અને ભારતમાં, જ્યાં લોકો એકબીજાને મદદ કરવા માટે તત્પર હોય છે, આ પ્રકારનું દાન આપણા મૂલ્યો સાથે યોગ્ય રીતે બંધ બેસે છે.

પરંતુ ભારતમાં લિવિંગ ડોનર ટ્રાન્સપ્લાન્ટ્સ વિશે પૂરતા લોકો જાણતા નથી. કેટલાક લોકોને ડર હોય છે અથવા સમજી શકતા નથી કે આ કેવી રીતે શક્ય છે. એટલા માટે આપણે આ વિષે વધુ જાગૃકતા લાવવાની જરૂર છે અને તેમને જણાવવાની જરૂર છે કે આ રીતે ટ્રાન્સપ્લાન્ટ કેવી રીતે જીવન બચાવી શકે છે.

અંતે, લિવિંગ ડોનર લિવર ટ્રાન્સપ્લાન્ટ ભારતમાં ખરેખર બીમાર લિવર ધરાવતા લોકો માટે ઘણી રીતે મદદરૂપ બની શકે છે. તે વધુ ઝડપી, સુરક્ષિત છે અને વધારે લોકોને વધુ સારું થવાની તક આપે છે. લિવિંગ ડોનર ટ્રાન્સપ્લાન્ટ્સ વિશે વધુ લોકોને જણાવવાથી, અમે ખાતરી કરી શકીએ છીએ કે વધુ જીવન બચાવી શકાય અને વધુ લોકોને એકબીજાને મદદ કરવાની તક મળે.

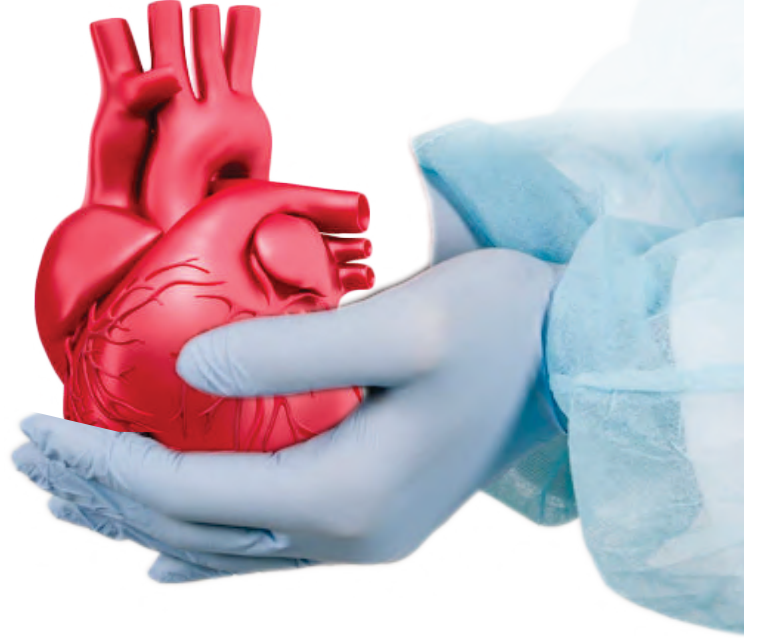

ONE LIFE
ONE DESTINATION
CARDIAC SCIENCE
MARENGO CIMS HOSPITAL

મૈરિંગો સિમ્સ હોસ્પિટલ ટ્રાન્સપ્લાન્ટમાં ભારતભરમાં અગ્રેસર

50^{મું}
હાર્ટ
ટ્રાન્સપ્લાન્ટ

માર્ચ 06, 2024

ઘબકતું હૃદય અને જિંદગીની અમૂલ્ય ભેટ આપનાર
દરેક ડોનરને દિલથી સલામ !

ભારતની સૌથી વિશાળ હાર્ટ કેર નિષ્ણાંતોમાંની એક ટીમ

કાર્ડિયોથોરાસિક અને વાસ્ક્યુલર સર્જન્સ/ હાર્ટ એન્ડ લંગ ટ્રાન્સપ્લાન્ટ સર્જન્સ

ડૉ. ધીરેન શાહ (ડિરે.) | ડૉ. ધવલ નાયક | ડૉ. અમિત ચંદન | ડૉ. કિશોર ગુપ્તા
| ડૉ. નિકુંજ વ્યાસ | ડૉ. શૌનક શાહ | ડૉ. પ્રણવ મોદી

હાર્ટ ફેલર અને ટ્રાન્સપ્લાન્ટ કાર્ડિયોલોજિસ્ટ્સ

ડૉ. તેજસ વી. પટેલ | ડૉ. સત્ય ગુપ્તા | ડૉ. ઉર્મિલ શાહ | ડૉ. અનીશ ચંદ્રારાણા
| ડૉ. કેયુર પરીખ | ડૉ. મિલન ચગ | ડૉ. અજય નાયક | ડૉ. હેમાંગ બક્ષી
| ડૉ. હિરેન કેવડીયા | ડૉ. વિપુલ કપૂર | ડૉ. કથપ શેઠ

હાર્ટ એન્ડ લંગ ટ્રાન્સપ્લાન્ટ એનેસ્થેસિયોલોજિસ્ટ એન્ડ ઇન્ટેન્સિવિસ્ટ

ડૉ. નિરેન ભાવસાર | ડૉ. હિરેન ધોળકિયા | ડૉ. ચિંતન શેઠ

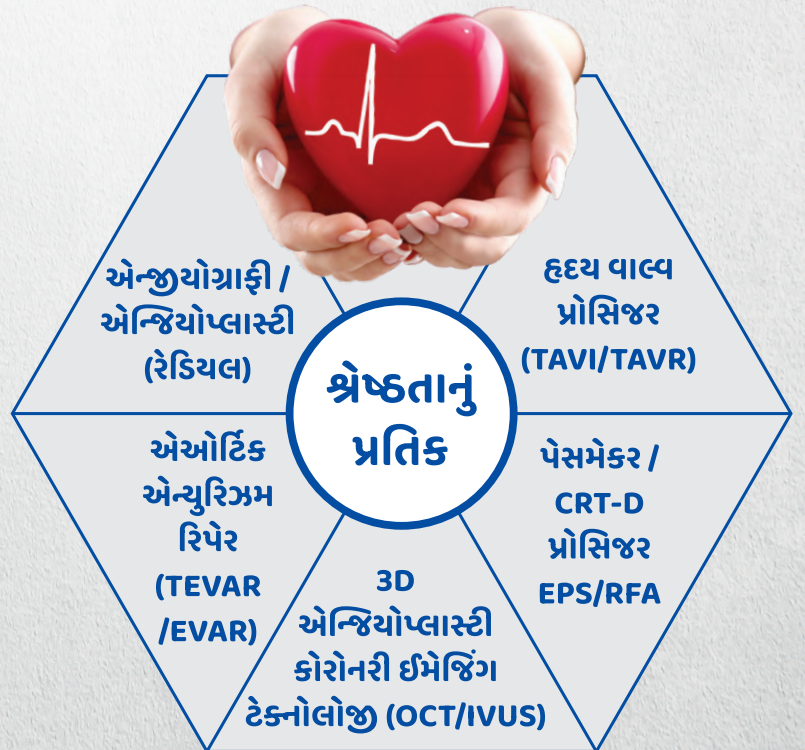

એક જીવન
એક મંજિલ
કાર્ડિયાક સાઈન્સ
મેરિંગો સિમ્સ હોસ્પિટલ

25 વર્ષ હૃદય દેખભાળના આપના ભરોસાના

અમારી સંભાળના આપનું હૃદય સોંપવા બદલ આભાર.

Marengo CIMS Hospital

Off. Science City Road, Sola, Ahmedabad - 380060
Email: marengocims.info@marengoaisa.com

For emergency or appointment,
1800 309 9999

CIMS News Care & Cure Registered under RNI No. GUJBIL/2010/39100

Published 25th of every month

Registered under Postal Registration No. GAMC-1813/2023-2025 valid upto 31st December, 2025

issued by SSPO's Ahmedabad City Division, permitted to post at Ahmedabad PSO on 30th to 5th of every month

Licence to Post Without Prepayment No. PMG/NG/107/2023-2025 valid upto 31st December, 2025

If Undelivered Please Return to

Marengo CIMS Hospital

Nr. Shukan Mall, Off Science City Road,

Sola, Ahmedabad-380060.

Call : 1800 309 9999

Subscribe "CIMS News Care & Cure" : Get your "CIMS News Care & Cure", the information of the latest medical updates only ₹ 60/- for one year. To subscribe pay ₹ 60/- in cash or cheque/DD at CIMS Hospital Pvt. Ltd. Nr. Shukan Mall, Off Science City Road, Sola, Ahmedabad-380060. Phone : +91-79-4805 2823. Cheque/DD should be in the name of : "CIMS Hospital Pvt. Ltd." Please provide your complete postal address with pincode, phone, mobile and email id along with your subscription

મૈરિંગો સિમ્સ હોસ્પિટલ, અમદાવાદ

મૈરિંગો સિમ્સમાં નેફ્રોલોજિસ્ટની ટીમ સતત વધી રહી છે

કન્સલ્ટન્ટ નેફ્રોલોજિસ્ટ ડૉ. હિતેશ દેસાઈએ નેફ્રોલોજીના ક્ષેત્રમાં 3 વર્ષથી વધુના અનુભવ સાથે અમારા ડિપાર્ટમેન્ટને મજબૂત બનાવ્યો છે. ડૉ. હિતેશ દેસાઈએ 500 થી વધુ રેનલ ટ્રાન્સપ્લાન્ટ દર્દીઓની સફળતાપૂર્વક સારવાર કરી છે.

વિશેષતા:

- ક્રફ્ટ ટર્નલ્સ કેથેટર ઇન્સર્શન
- ટેમ્પરરી નોન -ક્રફ્ટ કેથેટર ઇન્સર્શન
- CAPD કેથેટર ઇન્સર્શન
- CRRT
- રેનલ (કિડની) બાયોપ્સી
- POCUS (પોર્ટેબલ અલ્ટ્રાસાઉન્ડ યુઝ)
- અલ્ટ્રાસાઉન્ડ માર્ગદર્શિત AVF કેન્યુલેશન
- એન્ડોટ્રેકિયલ ઇન્ટરવેન્શન અને સેન્ટ્રલ લાઇન ઇન્સર્શન
- આટ્રીઅલ લાઇન ઇન્સર્શન

ડૉ હિતેશ દેસાઈ

MBBS, MD (જનરલ મેડિસિન), DrNB (નેફ્રોલોજી)
કન્સલ્ટન્ટ, ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ નેફ્રોલોજી

Marengo CIMS Hospital

Off.Science City Road, Sola, Ahmedabad - 380060

For emergency or appointment,

1800 309 9999

Printed, Published and Edited by Preeta Chag on behalf of the CIMS Hospital

Printed at High Scan Pvt. Ltd., 'Hi Scan Estate', Sarkhej-Bavla Highway, Changodar. Ahmedabad-382 213.

Published from CIMS Hospital, Nr. Shukan Mall, Off Science City Road, Sola, Ahmedabad-380060.